

لایحه رسانه‌های همگانی

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱:

رسانه: هر نوع وسیله ارتباط جمعی است که به صورت چاپی یا در محیط الکترونیک با محتوای نوشتاری، شنیداری، شنیداری، دیداری یا تلفیقی از آن‌ها انتشار عمومی می‌یابد.

تبصره: شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران از شمول این قانون مستثنی بوده و تابع قانون خاص خود هستند.

ماده ۲:

رسانه چاپی: نشریات مکتوب ادواری است که از جهت زمان انتشار دارای دوره منظم از قبیل روزنامه، هفته‌نامه، ماهنامه و فصلنامه و از جهت گستره شامل محلی، استانی، منطقه‌ای یا سراسری است.

ماده ۳:

رسانه الکترونیک: رسانه‌ای که محتوای آن به جای چاپ بر روی کاغذ از طریق فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد و شامل دو نوع برخط و غیر برخط است.

رسانه برخط: هر سامانه که امکان قراردادن محتوای رقومی (دیجیتال) در معرض و دسترس عموم با مخاطب مشخص یا نامشخص در بستر شبکه نظیر اینترنت، شبکه‌های محلی، شبکه‌های مبتنی بر فناوری بلوتوث، شبکه‌های تلفن ثابت و همراه را به صورت لحظه‌ای فراهم می‌آورد.

رسانه غیر برخط: هر محتوای نوشتاری، شنیداری و دیداری که در محیط الکترونیکی و طی فرآیند مرسوم روزنامه‌نگاری و تحریریه‌ای، تولید و بصورت منظم با نام ثابت و تاریخ و شماره معین در یک یا چند زمینه مشخص در فواصل معین در بستر الکترونیک و تحت یک فایل الکترونیکی و غیر برخط منتشر می‌شود.

تبصره: رسانه‌های چاپی برای نسخه رقومی خود نیاز به اخذ مجوز جداگانه ندارند.

ماده ۴:

صاحب امتیاز: شخص حقیقی یا حقوقی است که مالک و تعیین‌کننده خط مشی رسانه بوده و پروانه انتشار به نام او صادر می‌شود.

ماده ۵:

مدیرمسئول: شخص حقیقی است که توسط صاحب‌امتیاز برای نظارت بر انتشار رسانه به هیئت نظارت معرفی می‌شود و مسئولیت انتشار هرگونه محتوا به عهده اوست.

تبصره: متخلف از مواد (۴) و (۵) به شرط داشتن شاکی به حکم دادگاه به انفسال خدمت از شش ماه تا دو سال و در صورت تکرار به انفسال دایم از خدمات دولتی محکوم خواهد شد.

ماده ۶:

فعالیت رسانه‌ای: هرگونه فعالیت خبری، فکری، تولیدی در محتوای رسانه و یا نظارت بر آن اعم از نوشتاری، صوتی، تصویری و تهیه، تنظیم و ارایه اخبار و وقایع و تحلیل و تفسیر آنها است.

ماده ۷ :

فعالان رسانه‌ای : دست‌اندرکاران رسانه از جمله صاحب‌امتیاز، مدیرمسئول، سردبیر، معاون سردبیر، دبیر گروه، معاون دبیر گروه، خبرنگار، گزارشگر، تنظیم‌کننده اخبار و مطالب، طراح، کاریکاتورریست، عکاس خبری، نویسندگان و مترجم، فعالان رسانه‌ای شناخته می‌شوند که عهده‌دار انجام آن هستند.

ماده ۸ :

سازمان نظام رسانه‌ای جمهوری اسلامی ایران : سازمانی است صنفی، حرفه‌ای، غیردولتی، غیرانتفاعی و دارای شخصیت حقوقی مستقل که به منظور حمایت از حقوق و آزادی‌های مشروع روزنامه‌نگاران و رسانه‌های همگانی تأسیس می‌شود و دارای قانون خاص خود خواهد بود.

فصل دوم – رسالت رسانه‌ها

ماده ۹ :

رسالتی که رسانه‌ها در نظام جمهوری اسلامی ایران به عهده دارند عبارت است از :

- ۱- اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشیدن به افکار عمومی در زمینه‌های مختلف و ایجاد امید در جامعه
 - ۲- تقویت وحدت ملی و توسعه و تحکیم برادری اسلامی و روحیه تعاون بین مردم و نفی مرزبندی‌های کاذب و تفرقه‌انگیزی و همچنین قرار ندادن افشار مختلف جامعه در مقابل یکدیگر، مانند دسته‌بندی مردم براساس نژاد، قوم، مذهب، زبان، رسوم و سنن محلی
 - ۳- تقویت روحیه مشارکت عامه مردم در تعیین سرنوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خویش
 - ۴- کمک به تحکیم بنیان خانواده، ارج نهادن به وظیفه خطیر مادری و پرهیز از اشاعه مصرف‌گرایی و استفاده ابزاری از زنان
 - ۵- کمک به رشد و توسعه فعالیت‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشور و نفی هرگونه تبعیض ناروا در جامعه
 - ۶- حفظ کرامت و احترام آحاد مردم و پرهیز از هتک حرمت و حیثیت کسانی که حرمت شرعی دارند.
 - ۷- ترویج و تبلیغ فرهنگ اصیل اسلامی – ایرانی و تلاش برای گسترش ارزش‌ها و رشد فضایل اخلاقی و مبارزه با فساد، تجمل‌گرایی، اشاعه فحشا، اسراف، تبذیر
 - ۸- کمک به حفظ و تحکیم سیاست خارجی بر پایه منافع ملی براساس عزت، حکمت و مصلحت
 - ۹- حمایت از حقوق و آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در حدود قانون
- هر یک از رسانه‌ها باید حداقل در تحقق یکی از موارد فوق سهمیم بوده و اقدامات آن با سایر موارد تعارض نداشته باشد.

فصل سوم – حقوق رسانه‌ها

ماده ۱۰ :

رسانه‌ها حق دارند دیدگاه‌ها، انتقادات و پیشنهادهای مردم و مسئولان را با رعایت موازین اسلامی و حدود قانونی منتشر کنند و با انتقاد سازنده به اصلاح ناهنجاری‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بپردازند.

ماده ۱۱ :

کسب و انتشار اخبار داخلی و خارجی به‌منظور افزایش آگاهی عمومی و در حدود قانون از حقوق مسلم رسانه‌هاست و هیچ مسئول دولتی و غیردولتی نمی‌تواند مانع استفاده رسانه‌ها از این حق شود. سازمان‌ها و نهادهای وابسته به نظام جمهوری

اسلامی ایران مکلفند در راستای حق مردم در دسترسی آزاد به اطلاعات، اطلاعات عمومی خود را در صورت درخواست رسانه‌ها در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض در اختیار آن بگذارند.

ماده ۱۲:

رسانه‌ها حق دارند از افشای منابع اطلاعات و اخبار خود اجتناب کنند، مگر با دستور مقام صالح قضایی.

ماده ۱۳:

کنترل، سانسور و یا اجبار رسانه‌ها توسط مسئولان دولتی و غیردولتی و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی برای انتشار یا عدم انتشار تمام یا بخشی از محتوای رسانه، ممنوع و جرم است.

ماده ۱۴:

به‌منظور تحقق رسالت رسانه‌ها، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است از رسانه‌ها و اصحاب رسانه، حمایت مادی و معنوی به عمل آورد.

ماده ۱۵:

هیچ مرجعی جز در چارچوب آیین دادرسی کیفری نمی‌تواند در خصوص جرایم و تخلفات موضوع این قانون، فعالان رسانه‌ای را احضار نماید.

ماده ۱۶:

مطالب اختصاصی رسانه‌ها اگر به نام پدیدآورنده اثر (نام اصلی یا مستعار) منتشر شود، به نام او و در غیر این صورت به نام رسانه، مشمول قوانین و مقررات مربوط به مالکیت معنوی به‌ویژه قانون حمایت مالکیت ادبی، هنری و حقوق مرتبط است.

فصل چهارم - تکالیف و حدود رسانه‌ها

ماده ۱۷:

هرگاه در رسانه‌ها محتوایی اعم از متن، صوت و یا تصویر مشتمل بر توهین، افترا و یا خلاف واقع یا انتقاد نسبت به شخص (حقیقی یا حقوقی) منتشر شود، ذینفع حق دارد پاسخ آن را متناسب با شکل اصل مطلب منتشره ظرف یک ماه از تاریخ انتشار برای همان رسانه ارسال کند و رسانه مزبور موظف است این‌گونه توضیحات و پاسخ‌ها را به طور رایگان منتشر کند، مشروط به آنکه جواب از دو برابر اصل محتوا تجاوز نکند و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد.

تبصره ۱: مدیران نشریات چاپی (یا الکترونیک غیر برخط) موظفند پاسخ ذینفع را در اولین شماره خود پس از وصول پاسخ در همان صفحه و ستون و با همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است، منتشر کنند.

تبصره ۲: سایر رسانه‌های الکترونیک موظف به رعایت مفاد این ماده و انتشار پاسخ ظرف ۲۴ ساعت پس از دریافت آن هستند.

تبصره ۳: اگر رسانه علاوه بر پاسخ مذکور، مطالب یا توضیحات مجددی منتشر کند، حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است. انتشار قسمتی از پاسخ به صورتی که آن را ناقص یا نامفهوم سازد و همچنین افزودن مطالبی به آن در حکم عدم انتشار است. متن پاسخ باید تماماً در یک شماره منتشر شود.

تبصره ۴: پاسخ نامزدهای انتخاباتی در جریان انتخابات باید در اولین شماره نشریه (چاپی یا الکترونیک غیر برخط) درج شود، مشروط به آنکه پاسخ، حداقل هشت ساعت پیش از تکثیر نشریه، به دفتر تسلیم و رسید دریافت شده باشد. رسانه‌های الکترونیک غیر برخط مکلفند حداکثر سه ساعت پس از وصول نسبت به درج پاسخ نامزده اقدام کنند.

تبصره ۵: اقدامات موضوع این ماده و تبصره‌های آن نافی اختیارات فرد در شکایت به مراجع قضایی نیست.

ماده ۱۸:

مصوبات شورای عالی امنیت ملی پس از ابلاغ از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای رسانه‌ها لازم‌الاتباع است و تخلف از آن جرم محسوب می‌شود.

ماده ۱۹:

چاپخانه‌ها و مراکز تکثیر رسانه‌های الکترونیک غیر برخط موظفند علاوه بر اعلام وصول الکترونیک از طریق سامانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، یک نسخه از نشریات چاپی را به طور مرتب و رایگان به اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و دادگستری محل نشر و همچنین سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران ارسال کنند.

ماده ۲۰:

رسانه‌ها در انتشار مطالب، جز در موارد اخلاص به مبانی و احکام اسلامی و حقوق عمومی و خصوصی که در این ماده و مواد بعدی مشخص شده است، آزادند:

- ۱- اشاعه فحشا و منکرات و انتشار هرگونه محتوای خلاف عفت عمومی
- ۲- ایجاد اختلاف بین اقشار جامعه به‌ویژه از طریق طرح مسائل نژادی، قومی و مذهبی
- ۳- تحریک و تشویق افراد و گروه‌ها به ارتکاب جرم علیه امنیت، استقلال، تمامیت ارضی، حیثیت و منافع جمهوری اسلامی ایران در داخل یا خارج کشور
- ۴- افشا و انتشار اسناد، اطلاعات، نقشه‌ها و دستوره‌های طبقه‌بندی شده دستگاه‌های نظام و اسرار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
- ۵- انتشار مذاکرات جلسه رسمی غیرعلنی مجلس شورای اسلامی و مذاکرات محاکم غیرعلنی دادگستری و آرای غیرقطعی و تحقیقات مراجع اطلاعاتی امنیتی و قضایی بدون مجوز قانونی
- ۶- اهانت صریح به دین مبین اسلام و مقدسات آن و سایر ادیان شناخته شده در قانون اساسی و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری و مراجع مسلم تقلید
- ۷- افترا و توهین به مقامات، نهادها، ارگان‌ها و هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی که حرمت شرعی دارند اگرچه از طریق انتشار عکس، کاریکاتور یا فایل صوتی یا تصویری باشد.
- ۸- تبلیغ و ترویج رسانه‌ها، احزاب، افراد و گروه‌های منحرف، غیرقانونی و مخالف اسلام (داخلی و خارجی)
- ۹- نقض حقوق مادی و معنوی پدیدآورندگان آثار
- ۱۰- انتشار اطلاعات و احوال شخصی از قبیل اسرار خانوادگی، اطلاعات مالی و بانکی، وضعیت جسمی و روانی غیرآشکار و اعتقادات ابراز نشده مگر به حکم قانون یا مرجع قضایی یا اخذ رضایت کتبی از صاحبان اطلاعات مزبور
- ۱۱- انتشار اطلاعات راجع به حریم خصوصی که عبارت است از قلمرویی از زندگی شخصی فرد که به طور متعارف انتظار دارد دیگران بدون رضایت وی یا به حکم قانون یا مراجع قضایی، همچنین آن‌چه که به طور عرفی یا قانونی فعالیت حرفه‌ای هر شخص حقوقی محسوب می‌شود، از قبیل اسناد تجاری و اختراعات و اکتشافات
- ۱۲- نشر مطالب الحادی و ترویج مطالبی که به اساس جمهوری اسلامی ایران لطمه وارد کند.
- ۱۳- اشاعه، تبلیغ یا ترویج فعالیت‌های اقتصادی غیرقانونی از قبیل پولشویی و تجارت هرمی
- ۱۴- انتشار مطالب علیه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به منظور متزلزل و بی‌اعتبار کردن آن
- ۱۵- استفاده ابزاری از سیمای اشخاص اعم از زن و مرد در تصاویر و محتوا

۱۶- تحقیق و توهین به افراد به اعتبار جنسیت آنان

۱۷- خدشه به حیثیت ملی نزد افکار عمومی دنیا از طریق ارائه تصویر نامناسب از فضای عمومی کشور

ماده ۲۱:

موارد زیر تخلف محسوب می‌شود و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف به جلوگیری از آن است:

۱- انتشار رسانه‌ای که پروانه برای آن صادر نشده و یا پروانه آن لغو شده و یا با تصمیم هیأت نظارت بر رسانه‌ها یا

مرجع قضایی به طور موقت یا دائم تعطیل شده است.

۲- انتشار رسانه به نحوی که عرفاً با رسانه‌های موجود یا رسانه‌هایی که به طور موقت یا دائم تعطیل شده‌اند از نظر نام،

علامت و شکل اشتباه شود، در صورت پذیرش اعتراض رسانه ذینفع در هیأت نظارت بر رسانه‌ها

۳- مغایرت با پروانه انتشار رسانه در نام، زمینه، زبان، نوع، دوره انتشار و گستره توزیع

تبصره: مراکز نشر، چاپ، تولید، توزیع و فروش رسانه‌ها مجاز نیستند رسانه‌های موضوع این ماده را چاپ، تولید، توزیع،

عرضه یا منتشر کنند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است براساس اعلام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به

قطع خدمات نشریات الکترونیک مختلف اقدام نماید.

ماده ۲۲:

آگهی‌های بازرگانی مندرج در رسانه‌ها تابع قانون تبلیغات بازرگانی است. در عین حال، رسانه‌ها در انتشار آگهی تبلیغاتی به

لحاظ محتوای نوشتاری، شنیداری و دیداری، مشمول ماده ۲۰ این قانون هستند.

تبصره: مسئولیت آگهی‌هایی که از طریق کانون‌های تبلیغاتی دارای مجوز به رسانه‌ها واصل شده باشد به عهده کانون ذیربط

است.

ماده ۲۳:

انتشار هرگونه محتوای غیر آگهی تبلیغاتی در آگهی‌نامه‌ها ممنوع است.

ماده ۲۴:

رسانه‌ها می‌توانند حداکثر تا پنجاه درصد مطالب خود را به نشر آگهی اختصاص دهند. انتشار ضمیمه آگهی به همراه رسانه

مشروط به درج نام نشریه و تاریخ و شماره بلامانع است.

ماده ۲۵:

زبان و خط آگهی تبلیغاتی، فارسی است. درج اسامی و شناسنامه‌های ثبت شده کالا یا خدمات و شخصیت حقوقی خارجی به

زبان غیرفارسی با رعایت قوانین و مقررات مربوط، مجاز است. رسانه‌هایی که پروانه و انتشار آن‌ها به زبان‌هایی غیر از فارسی

است می‌توانند آگهی به زبان‌های دیگر منتشر کنند.

ماده ۲۶:

ورود رسانه‌های چاپی و لوح فشرده به کشور جز در موارد زیر مجاز است:

۱- رسانه‌هایی که محتوای آن‌ها مغایر با موازین فرهنگی نظام جمهوری اسلامی و ارزش‌های دینی و ملی جامعه باشد

از قبیل تبلیغ رسانه‌های اشخاص و گروه‌های ضد انقلاب، فرقه‌های ضاله، ادیان غیرتوحیدی و همچنین معرفی و

تبلیغ مشروبات الکلی، مواد مخدر و روانگردان، مراکز لهو و لعب، لاتاری و قمار و از این قبیل

۲- رسانه‌هایی که از سوی گروه‌ها یا اشخاص معاند بر ضد انقلاب اسلامی منتشر می‌شود.

۳- نشریاتی که حاوی حمایت از رژیم اشغالگر قدس باشد.

فصل پنجم - شرایط متقاضی و مراحل صدور پروانه

ماده ۲۷ :

تأسیس رسانه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی دارای تابعیت ایران با سرمایه ایرانی و اخذ پروانه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجاز است. با یک پروانه نمی‌توان بیش از یک رسانه منتشر کرد.

تبصره : گروه‌ها و نهضت‌های اسلامی و آزادی‌بخش می‌توانند با سرمایه و مسئولیت اشخاص غیرایرانی در چارچوب قوانین مربوط به خارجیان مقیم ایران و موافقت کمیسیون مرکب از وزارت‌خانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، امور خارجه و اطلاعات، رسانه تأسیس کنند.

ماده ۲۸ :

استفاده رسانه‌ها از کمک‌های مستقیم یا غیرمستقیم دولت‌ها و اشخاص خارجی ممنوع بوده و جرم محسوب می‌شود. هدایا و کمک‌های اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی غیردولتی با مجوز کمیسیون مرکب از وزارت‌خانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، امور خارجه و اطلاعات مشمول این ماده نخواهد بود.

ماده ۲۹ :

انتشار رسانه داخلی توسط اشخاص حقوقی بخش خصوصی که فقط برای استفاده کارکنان و به صورت رایگان در اختیار آنان قرار می‌گیرد، با اجازه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با رعایت ماده ۹ این قانون مجاز است.

ماده ۳۰ :

انتشار نشریات علمی (اعم از علمی پژوهشی و علمی ترویجی) توسط دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی با اجازه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با رعایت ماده ۳۹ این قانون و اخذ موافقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با نام پیشنهادی مجاز است.

ماده ۳۱ :

هیچ‌یک از قوای سه‌گانه و دستگاه‌های حاکمیتی وابسته به نظام جمهوری اسلامی ایران نمی‌توانند از محل اعتبارات دولتی اعم از بودجه سالیانه یا اعتبارات خارج از شمول قانون محاسبات عمومی بیش از یک خبرگزاری و روزنامه داشته باشند.

ماده ۳۲ :

شخصی که پروانه به نام او صادر می‌شود، صاحب امتیاز رسانه محسوب شده و حق واگذاری امتیاز رسانه را به غیر تحت هیچ عنوان اعم از قطعی، شرطی، اجاره و امثال آن ندارد مگر با درخواست کتبی صاحب امتیاز و تصویب هیأت نظارت بر رسانه‌ها.

ماده ۳۳ :

هر رسانه دارای یک مدیرمسئول با هویت شخصی حقیقی است که باید هنگام تقاضای امتیاز معرفی شود. صاحب‌امتیاز حقیقی، خود می‌تواند به عنوان مدیرمسئول نشریه معرفی شود.

ماده ۳۴ :

شخص حقیقی متقاضی امتیاز رسانه و مدیرمسئول باید دارای شرایط زیر باشند :

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- ۲- اعتقاد به اسلام یا ادیان شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۳- عدم سابقه محکومیت کیفری که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شده باشد.
- ۴- داشتن مدرک کارشناسی و یا معادل آن

- ۵- ابراز وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی
- ۶- دارا بودن حسن شهرت
- ۷- عدم وابستگی به گروه‌های غیرقانونی
- ۸- دارا بودن تمکن و اعتبار مالی کافی متناسب با نوع رسانه مورد تقاضا
- ۹- احراز صلاحیت‌های حرفه‌ای توسط هیأت نظارت بر مطبوعات
- ۱۰- آشنایی با قانون اساسی و قانون رسانه‌ها با احراز رتبه لازم در آزمون کتبی که از سوی دبیرخانه هیأت نظارت بر رسانه‌ها برگزار می‌شود.

ماده ۳۵:

اشخاص حقوقی متقاضی امتیاز رسانه باید دارای شرایط ذیل باشند:

- ۱- مراحل قانونی ثبت شخصیت حقوقی طی شده باشد و در اساسنامه و یا قانون تشکیل خود، صریحاً مجاز به انتشار رسانه باشند.
 - ۲- زمینه فعالیت رسانه، مرتبط با موضوع فعالیت شخص حقوقی بوده و محدوده جغرافیایی انتشار آن همان محدوده جغرافیایی فعالیت شخص حقوقی باشد.
- تبصره ۱:** مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره یا بالاترین مقام مسئول شخصیت حقوقی در هر زمان باید واجد شرایط مندرج در ماده ۳۵ این قانون باشند.
- تبصره ۲:** تغییر مدیرعامل، رئیس هیأت مدیره و یا بالاترین مقام مسئول و هرگونه تغییر در موضوع فعالیت و محدوده جغرافیایی فعالیت شخصیت حقوقی باید با اطلاع و تصویب هیأت نظارت بر رسانه‌ها باشد.
- تبصره ۳:** تغییر مدیرمسئول و هرگونه تغییر در موضوع فعالیت و محدوده جغرافیایی فعالیت شخصیت حقوقی غیردولتی باید با اطلاع و تصویب هیأت نظارت بر رسانه‌ها باشد.

ماده ۳۶:

افراد زیر از انتشار رسانه و هرگونه فعالیت در رسانه‌ها محرومند:

- ۱- وابستگان به رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در مشاغل حساس بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو و تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات خدمتگزار تبلیغاتی رژیم گذشته بوده‌اند.
- ۲- اعضا و هواداران گروه‌های ضد انقلاب، گروه‌های غیرقانونی و نیز محکومان دادگاه‌های انقلاب اسلامی که به جرم اعمال ضد انقلابی و یا اقدام علیه امنیت داخلی و خارجی و یا اقدام یا تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی محکومیت یافته‌اند و یا براساس حکم دادگاه از حقوق اجتماعی، محروم و یا از فعالیت امور رسانه‌ای منع شده باشند.

ماده ۳۷:

هیأت نظارت بر رسانه‌ها موظف است جهت بررسی صلاحیت صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول از وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و دادگستری استعلام نماید. مراجع مذکور موظفند ظرف ۲ ماه نظر خود را به این هیأت اعلام نمایند. در صورت عدم پاسخ و یا عدم استمهال از سوی مراجع مذکور، هیأت نظارت می‌تواند به صدور مجوز انتشار اقدام نماید.

ماده ۳۸ :

در صورتی که صاحب امتیاز یا مدیرمسئول یکی از شرایط مقرر در مواد ۳۴ و ۳۵ این قانون را فاقد شود و یا مشخص گردد که از ابتدا آن شرایط را دارا نبوده است، پروانه صادره به تشخیص هیأت نظارت و با رعایت مفاد این قانون، حسب مورد لغو می‌شود.

ماده ۳۹ :

صاحب امتیاز موظف است رسانه مربوط را چنانچه سالنامه باشد حداکثر ظرف یک سال و سایر رسانه‌ها را حداکثر ظرف ۶ ماه پس از تاریخ صدور پروانه، منتشر کند. در صورت عدم انتشار و اعلام وصول در مهلت‌های تعیین شده و عدم موافقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با استمهال، پروانه رسانه لغو می‌شود.

تبصره : چنانچه نشریات فعال نیز در طول یک‌سال، به طور منظم انتشار نیابند پروانه آنان لغو می‌شود. جزییات را آیین‌نامه مشخص می‌کند.

ماده ۴۰ :

در هر شماره رسانه باید شناسنامه رسانه شامل نام صاحب امتیاز، مدیرمسئول، سردبیر یا اعضای شورای سردبیری، نشانی دفتر مرکزی رسانه و نام و نشانی چاپخانه (برای رسانه‌های چاپی و الکترونیک غیر برخط) و نیز ترتیب و زمینه انتشار در محلی ثابت اعلام شود. در مورد نشریات الکترونیک برخط نیز این مشخصات باید در محلی ثابت قابل دسترسی باشد. چاپخانه‌ها، مراکز تکثیر و توزیع نیز مکلف به رعایت مفاد این ماده هستند.

فصل ششم - هیأت نظارت بر رسانه‌ها

ماده ۴۱ :

هیأت نظارت بر رسانه‌ها، تشخیص صلاحیت متقاضی امتیاز و مدیرمسئول رسانه، تأیید یا رد تقاضای امتیاز و واگذاری آن به غیر و همچنین تغییر وضعیت رسانه شامل موارد مندرج در پروانه‌ی انتشار و رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به تخلفات رسانه‌ای را به ترتیب مقرر در این قانون به عهده دارد.

تبصره : در صورتی که تخلف، وصف مجرمانه نیز داشته باشد، هیأت نظارت پرونده را جهت پیگرد قانونی به مرجع قضایی صالح ارسال خواهد کرد.

ماده ۴۲ :

اعضای هیأت نظارت بر رسانه‌ها عبارتند از :

- ۱- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تام‌الاختیار وی
- ۲- یک نفر از قضات دیوان عالی کشور به انتخاب رئیس قوه قضاییه
- ۳- یک نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با تصویب مجلس
- ۴- یک نفر از استادان حوزه علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم
- ۵- یک نفر از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی به انتخاب آن شورا
- ۶- رئیس سازمان نظام رسانه ای جمهوری اسلامی ایران
- ۷- یک نفر نماینده از میان مدیران مسئول رسانه‌ها به انتخاب آنان

تبصره ۱ : عضویت اعضای هیأت نظارت بر رسانه‌ها تا زمانی معتبر است که واجد عناوین مذکور در این ماده باشند.

تبصره ۲: تا پیش از تأسیس سازمان نظام رسانه ای، مدیران مسئول رسانه های چاپی و الکترونیک به ترتیب از میان خود، یک نماینده به جای ردیف های ۶ و ۷ انتخاب می کنند.

ماده ۴۳:

دوره هیأت نظارت بر رسانه‌ها ۳ سال است و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است حداقل یک ماه قبل از اتمام مدت مقرر، تمهیدات لازم را برای انتخاب اعضای دوره جدید فراهم کند.

ماده ۴۴:

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی رییس هیأت نظارت بر رسانه‌هاست. دبیر این هیأت به انتخاب اعضا و با حکم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی منصوب می‌شود. دبیرخانه هیأت نظارت با امکانات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می‌شود و زیر نظر دبیر فعالیت می‌کند. جلسات هیأت نظارت بر رسانه‌ها حداقل ماهی دو بار با دعوت دبیر هیأت تشکیل می‌شود.

ماده ۴۵:

نامزدهای موضوع بند ۷ و تبصره ۲ ماده ۴۲ این قانون از حیث صلاحیت‌های حرفه‌ای و اخلاقی و التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران باید به تأیید اکثریت اعضای مذکور در بندهای یک تا پنج ماده موصوف برسند.

ماده ۴۶:

جلسات هیأت نظارت بر رسانه‌ها با حضور حداقل پنج نفر رسمیت می‌یابد و ملاک تصمیم‌گیری، حداقل ۴ رأی خواهد بود. در صورت فوت یا استعفای عضو هیأت نظارت و یا عدم حضور در پنج جلسه متوالی یا ده جلسه متناوب (اعم از عذر موجه یا غیرموجه) نسبت به تعیین عضو جایگزین به ترتیب مقرر در این قانون اقدام خواهد شد.

ماده ۴۷:

افراد ذینفع می‌توانند نسبت به تصمیمات هیأت نظارت بر رسانه‌ها تقاضای رسیدگی مجدد نموده و یا در دستگاه قضایی اقامه دعوی کنند.

ماده ۴۸:

هیأت نظارت مکلف است درباره صلاحیت متقاضی امتیاز رسانه و مدیرمسئول با رعایت شرایط مقرر در این قانون رسیدگی نموده و مراتب رد یا قبول صلاحیت او را با ذکر دلایل و شواهد به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گزارش کند تا در صورت درخواست متقاضی، مشروحاً به وی اعلام شود. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ موافقت هیأت نظارت، برای متقاضی امتیاز رسانه، پروانه انتشار و برای مدیرمسئول، کارت مدیرمسئولی صادر کند و در صورت رد تقاضا، مراتب را ظرف دو هفته به آنان ابلاغ نماید.

ماده ۴۹:

در صورت فوت صاحب‌امتیاز، از تاریخ وفات وی و حداکثر به مدت شش ماه، رسانه با مسئولیت مدیرمسئول قابل انتشار خواهد بود. در صورتی که ورثه‌ی قانونی، ظرف مدت مذکور نسبت به معرفی صاحب‌امتیاز واجد شرایط به هیأت نظارت اقدام نکنند، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن ابلاغ لغو پروانه، از ادامه فعالیت رسانه جلوگیری می‌کند. مدت مذکور در صورت درخواست ورثه و با تأیید هیأت نظارت حداکثر برای یک دوره شش ماهه دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۵۰:

در صورتی که مدیرمسئول شرایط مندرج در ماده ۳۴ این قانون را فاقد گردد یا فوت کند و یا استعفا دهد، صاحب‌امتیاز موظف است حداکثر ظرف سه ماه، فرد دیگری را که واجد شرایط باشد جهت طی تشریفات مقرر در این قانون به وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی کند. درغیراین صورت از انتشار رسانه او جلوگیری خواهد شد. تا زمانی که صلاحیت مدیرمسئول جدید به تأیید نرسیده است، مسئولیت‌های مدیرمسئول به عهده صاحب امتیاز است.

تبصره: هیأت نظارت موظف است با رعایت ماده ۳۷ این قانون حداکثر سه ماه از تاریخ معرفی و تکمیل پرونده نسبت به تأیید یا عدم تأیید مدیرمسئول اظهار نظر نماید.

ماده ۵۱:

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است بر رسانه‌ها نظارت کند و در صورت تخلف رسانه از این قانون، مواردی را که جنبه عمومی دارد اعم از آنکه شاکی خصوصی داشته یا نداشته باشد با ذکر موضوع تخلف و به استناد مفاد این قانون به رسانه تذکر یا اخطار دهد و یا برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم به هیأت نظارت ارجاع نماید و چنانچه تخلف، وصف مجرمانه داشته باشد، پرونده را برای بررسی و پیگرد قانونی به مرجع قضایی صالح ارسال کند.

فصل هفتم - تخلفات، جرایم و مجازات‌ها

ماده ۵۲:

موارد زیر از سوی رسانه‌ها تخلف محسوب می‌شود:

الف - تخلفات درجه یک شامل:

۱- عدم درج شناسنامه رسانه

۲- انتشار رسانه به نحوی که عرفاً با رسانه‌های موجود یا رسانه‌هایی که به طور موقت یا دائم تعطیل شده‌اند از نظر نام، علامت و شکل اشتباه شود.

۳- عدم رعایت خط و زبان فارسی در آگهی‌های تبلیغاتی برای رسانه‌هایی که به فارسی منتشر می‌شوند.

ب - تخلفات درجه دو شامل:

۱- تغییر در زبان، زمینه، نام، نوع، دوره و گستره انتشار بدون اخذ مجوز از هیأت نظارت بر رسانه‌ها

۲- درج آگهی تبلیغاتی به نحوی که بیش از ۵۰ درصد حجم رسانه به آگهی اختصاص یابد.

ج - تخلفات درجه سه شامل:

۱- هر نوع واگذاری امتیاز رسانه به دیگری بدون اخذ مجوز از هیأت نظارت بر رسانه‌ها

۲- نقض حقوق مادی و معنوی پدیدآورندگان آثار

۳- انتشار اطلاعات و احوال شخصی از قبیل اسرار خانوادگی، اطلاعات مالی و بانکی، وضعیت جسمی و روانی غیرآشکار و اعتقادات ابراز نشده مگر به حکم قانون یا مرجع قضایی یا اخذ رضایت کتبی از صاحبان اطلاعات مزبور

۴- استفاده ابزاری از سیمای اشخاص اعم از زن و مرد در تصاویر و محتوا

۵- تحقیر و توهین به افراد به اعتبار جنسیت آنان

د - تخلفات درجه چهار شامل:

۱- اشاعه فحشا و منکرات و انتشار هرگونه محتوای خلاف عفت عمومی

۲- ایجاد اختلاف بین اقشار جامعه به‌ویژه از طریق طرح مسائل نژادی، قومی و مذهبی

۳- تحریک و تشویق افراد و گروه‌ها به ارتکاب جرم علیه امنیت، استقلال، تمامیت ارضی، حیثیت و منافع جمهوری

اسلامی ایران در داخل یا خارج کشور

- ۴- افشا و انتشار اسناد، اطلاعات، نقشه‌ها و دستورالعمل‌های طبقه‌بندی شده دستگاه‌های نظام و اسرار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
 - ۵- انتشار مذاکرات جلسه رسمی غیرعلنی مجلس شورای اسلامی و مذاکرات محاکم غیرعلنی دادگستری و آرای غیرقطعی و تحقیقات مراجع اطلاعاتی امنیتی و قضایی بدون مجوز قانونی
 - ۶- اهانت صریح به دین مبین اسلام و مقدسات آن و سایر ادیان شناخته شده در قانون اساسی و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری و مراجع مسلم تقلید
 - ۷- افترا و توهین به مقامات، نهادها، ارگان‌ها و هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی که حرمت شرعی دارند اگرچه از طریق انتشار عکس یا کاریکاتور باشد.
 - ۸- تبلیغ و ترویج رسانه‌ها، احزاب، افراد و گروه‌های منحرف، غیرقانونی و مخالف اسلام (داخلی و خارجی)
 - ۹- نشر مطالب الحادی و ترویج مطالبی که به اساس جمهوری اسلامی ایران لطمه وارد کند.
 - ۱۰- اشاعه، تبلیغ یا ترویج فعالیت‌های اقتصادی غیرقانونی از قبیل پولشویی و تجارت هرمی
 - ۱۱- انتشار مطالب علیه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به منظور متزلزل و بی‌اعتبار کردن آن
 - ۱۲- عدم رعایت مصوبات شورای عالی امنیت ملی ابلاغی به رسانه‌ها
 - ۱۳- استفاده از کمک‌های مستقیم یا غیرمستقیم دولت‌ها و اشخاص خارجی
- تبصره:** رسیدگی به تخلفات چاپخانه‌ها و مراکز موضوع ماده ۴۰ این قانون وفق قانون و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۵۳:

هیأت نظارت بر رسانه‌ها نسبت به متخلفان از این قانون با توجه به نوع، شدت و دفعات تخلف، حسب مورد یکی از تصمیمات ذیل را اتخاذ می‌کند:

الف) تذکر شفاهی

ب) تذکر کتبی بدون درج در پرونده

ج) تذکر کتبی با درج در پرونده

د) اخطار کتبی با اعلان عمومی

ه) الزام صاحب امتیاز به عزل مدیرمسئول

و) توقیف موقت رسانه از یک تا ده شماره

ز) تعلیق پروانه و ارسال پرونده به دادگاه ظرف حداکثر یک هفته از تاریخ تعلیق (انتشار رسانه از تاریخ تعلیق تا زمان اعلام رأی قطعی دادگاه متوقف می‌شود).

ح) لغو امتیاز رسانه

ماده ۵۴:

هیأت نظارت بر رسانه‌ها در مورد تخلفات درجه یک می‌تواند بندهای «الف»، «ب»، «ج» و «د» و در مورد تخلفات درجه دو بندهای «ب»، «ج» و «د» و در مورد تخلفات درجه سه بندهای «د» تا «و» و در مورد تخلفات درجه چهار بندهای «د» تا «ز» ماده ۵۳ را اعمال نماید. در صورت تکرار یا تعدد تخلفات، اعمال مجازات‌ها از سوی هیأت نظارت با شدت یک درجه بیشتر بلامانع است.

در صورت وقوع تخلف موضوع بند ۶ ماده ۲۰ این قانون، هیأت نظارت مکلف است مطابق بند «ح» ماده ۵۳ اقدام کند. اعمال این ماده مانع از رسیدگی و رأی دادگاه نخواهد بود.

تبصره ۱ : چنانچه تخلف رسانه موضوع بند ۳ و ۴ ماده ۲۰ قانون، وصف مجرمانه داشته باشد، هیأت نظارت باید پرونده رسانه را به دادگاه ارسال کند.

تبصره ۲ : وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در صورت وقوع تخلفات درجه «یک» و «دو» می‌تواند رأساً نسبت به اعمال بندهای «الف»، «ب» و «ج» ماده ۵۳ اقدام کند.

تبصره ۳ : تعلیق و لغو پروانه جز در مورد بند ۶ ماده ۲۰ نمی‌تواند قبل از اعمال سایر مجازات‌ها، اعمال شود.

تبصره ۴ : هیأت نظارت باید از مدیرمسئول رسانه برای استماع دفاعیات وی در مورد تخلفات درجه ۳ و ۴ در جلسه دعوت کند. عدم حضور مدیرمسئول مانع رسیدگی هیأت نظارت نخواهد بود.

ماده ۵۵ :

چنانچه مطالب رسانه به نقل از شبکه‌های سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران یا یکی از خبرگزاری‌ها باشد، کلیه مسئولیت‌ها متوجه رسانه مبدأ خواهد بود.

ماده ۵۶ :

چنانچه شکایت از رسانه‌ای منجر به محکومیت آن شود دادستان موظف است برای سایر رسانه‌هایی که همان موضوع را درج کرده‌اند اعلام جرم کند.

در صورتی که شکایت از رسانه‌ای منجر به منع تعقیب یا تبرئه رسانه شود شاکی، علاوه بر هزینه‌های دادرسی موظف به پرداخت ده میلیون ریال در وجه متشاکی است.

ماده ۵۷ :

متخلف از ماده ۱۳ به شرط داشتن شاکی، با حکم دادگاه به جزای نقدی از یکصد میلیون ریال تا یک میلیارد ریال و در صورت تکرار از یک میلیارد ریال تا یک میلیارد و پانصد هزار ریال محکوم خواهد شد. دادگاه می‌تواند کارکنان دستگاه‌های کشوری و لشکری، مؤسسات عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب و کلیه دستگاه‌هایی را که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است، علاوه بر مجازات یادشده به انفصال خدمت از یک سال تا سه سال و در صورت تکرار به انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم نماید.

ماده ۵۸ :

ارتکاب جرایم ناشی از تخلفات درجه چهار موضوع ماده ۵۲ این قانون از سوی رسانه‌ها موجب محکومیت مدیرمسئول به جزای نقدی از پنج میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال و در صورت تکرار و تعدد جرم از یکصد میلیون ریال تا یک میلیارد ریال و ۶ ماه تا ۵ سال محرومیت از هرگونه فعالیت رسانه‌ای خواهد بود.

تبصره : در صورت ارتکاب جرایم موضوع بندهای ۲، ۳، ۴، ۶ و ۱۲ ماده ۲۰ این قانون، صاحب‌امتیاز نیز به جزای نقدی از یکصد میلیون ریال تا یک میلیارد ریال و در صورت تکرار و تعدد جرم از یک میلیارد ریال تا سه میلیارد ریال و ۶ ماه تا ۵ سال محرومیت از هرگونه فعالیت رسانه‌ای محکوم خواهد شد.

ماده ۵۹ :

ارتکاب جرایم ناشی از تخلفات درجه سه موضوع ماده ۵۲ این قانون موجب محکومیت مدیرمسئول به جزای نقدی حداکثر تا پنج میلیون ریال خواهد شد.

ماده ۶۰:

هر کس در نشریه‌ای برخلاف واقع نام خود را به عنوان صاحب امتیاز یا مدیرمسئول درج کند و یا بدون داشتن پروانه به انتشار رسانه مبادرت نماید به جزای نقدی از یکصد میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال و محرومیت از هرگونه فعالیت رسانه‌ای برای مدت ۶ ماه تا ۵ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۱:

هرگاه در انتشار رسانه، نامی به جز نام مصوب رسانه به کار گرفته شود و یا علامت رسانه دیگری هرچند با تغییرات جزئی تقلید شود به طوری که برای خواننده امکان اشتباه باشد، هیأت نظارت بر رسانه‌ها می‌تواند پروانه رسانه متخلف را حداکثر تا دو ماه تعلیق نماید. در صورت وجود شاکی خصوصی، مرتکب به جزای نقدی از یکصد میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال یا محرومیت از انتشار رسانه به شش ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۶۲:

پس از توقیف یک رسانه، انتشار هر نوع رسانه دیگر به جای رسانه توقیف شده به نحوی که عرفاً با رسانه مذکور مشتبّه شود، ممنوع است و پروانه رسانه جدید توسط هیأت نظارت حداکثر تا شش‌ماه تعلیق و متخلف به دادگاه معرفی می‌شود. همچنین مرتکب به جزای نقدی از دویست میلیون ریال تا یک میلیارد ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۳:

در صورت استفاده رسانه از کمک‌های مستقیم یا غیرمستقیم دولت‌ها یا اشخاص خارجی بدون رعایت شرایط مقرر در این قانون، مرتکب علاوه بر رد کمک‌های دریافتی به صندوق دادگستری به جزای نقدی به میزان دو برابر مبلغ کمک دریافتی و محرومیت از مدیرمسئولی و صاحب‌امتیازی رسانه از سه سال تا پنج سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۴:

در صورت انتشار رسانه‌ای که نشر آن ازسوی مراجع قضایی یا هیأت نظارت بر رسانه‌ها ممنوع شده است، مرتکب به جزای نقدی از یکصد میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال و محرومیت از صاحب‌امتیازی و مدیرمسئولی رسانه از شش ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۵:

اشخاصی که به انتشار رسانه فاقد پروانه انتشار و یا رسانه‌ای که با تصمیم مرجع قضایی یا هیأت نظارت بر رسانه‌ها به طور موقت یا دائم تعطیل شده است، مبادرت کنند به جزای نقدی از پنجاه میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۶۶:

در صورت عدم رعایت مصوبات شورای عالی امنیت ملی توسط رسانه‌ها، دادگاه می‌تواند مدیرمسئول را به جزای نقدی از یکصد میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال و محرومیت از مدیرمسئولی از شش ماه تا دو سال محکوم کند.

ماده ۶۷:

کسانی که از طریق رسانه در ارتکاب جرم معاونت نمایند و همچنین افرادی که در ارتکاب جرایم موضوع این قانون معاونت داشته باشند، حسب مورد به حداقل مجازات مقرر برای همان جرم محکوم می‌شوند.

ماده ۶۸:

به جرایم رسانه‌ای، صرفاً براساس مجازات‌های مندرج در این قانون رسیدگی می‌شود.

فصل هشتم - مرجع رسیدگی و هیأت منصفه رسانه‌ها

ماده ۶۹ :

رسیدگی به جرایم رسانه‌ای در دادگاه کیفری استان انجام می‌شود. تشکیلات، ترتیب رسیدگی، کیفیت محاکم و صدور رأی این دادگاه مطابق مقررات این قانون و قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری خواهد بود. دادگاه کیفری استان در رسیدگی به این قبیل جرایم با حضور هیأت منصفه تشکیل می‌شود.

ماده ۷۰ :

برای تعیین اعضای هیأت منصفه در تهران، هر دو سال یک بار در مهرماه جلسه‌ای به دعوت وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و با حضور وی و رییس کل دادگستری استان، رییس شورای عالی استان‌ها، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، رییس شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه سراسر کشور و نمایندگان مدیران مسئول در هیأت نظارت بر رسانه‌ها و در مراکز استان به دعوت مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان با حضور وی و رییس کل دادگستری استان، رییس شورای اسلامی شهر مرکز استان، امام جمعه مرکز استان، رییس مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی، یکی از اساتید حوزه علمیه یا دانشگاه‌های مرکز استان به انتخاب شورای فرهنگ عمومی و نماینده مدیران مسئول رسانه‌های استان تشکیل می‌شود. افراد مزبور در تهران ۲۱ نفر و در سایر استان‌ها ۱۴ نفر از افراد مورد اعتماد عمومی را از میان منتخبان گروه‌های مختلف اجتماعی (روحانیون، اساتید دانشگاه، پزشکان، مهندسان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران، وکلای دادگستری، معلمان، اصناف، کارمندان، کارگران، کشاورزان، هنرمندان و ورزشکاران) به عنوان اعضای هیأت منصفه انتخاب می‌کنند.

تبصره ۱ : هر یک از گروه‌های اجتماعی مطرح در این ماده که دارای نظام صنفی قانونی باشند می‌توانند حداکثر ظرف مدت ده روز ۵ نفر را با امضای بالاترین مقام آن صنف به هیأت مذکور معرفی نمایند تا از بین آنان حداقل یک نفر به عنوان عضو هیأت منصفه انتخاب شود.

تبصره ۲ : چنانچه به هر دلیل تعداد اعضای هیأت منصفه به ده نفر یا کمتر برسد، هیأت مذکور موظف است ظرف یک ماه تشکیل جلسه داده و نسبت به تکمیل اعضای هیأت منصفه اقدام نماید.

ماده ۷۱ :

دبیرخانه هیأت منصفه با بودجه و امکانات قوه قضاییه تشکیل می‌شود و تحت نظر رییس هیأت منصفه که با اکثریت آراء این هیأت انتخاب می‌شود، انجام وظیفه می‌کند. دبیر هیأت منصفه با پیشنهاد رییس و تصویب اعضای هیأت انتخاب می‌شود.

ماده ۷۲ :

اعضای هیأت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند :

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- ۲- معتقد به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۳- ملتزم به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۴- نداشتن سابقه محکومیت مؤثر کیفری
- ۵- اشتها به امانت، صداقت و حسن شهرت
- ۶- عدم وابستگی به گروه‌های غیرقانونی
- ۷- متأهل و داشتن حداقل ۳۰ سال سن
- ۸- دارا بودن مدرک کارشناسی یا معادل آن و آشنایی با مسائل فرهنگی و رسانه‌ای.

ماده ۷۳ :

پس از انتخاب اعضای هیأت منصفه، مراتب توسط وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به دادگستری استان و اعضای ابلاغ می‌گردد. دادگاه رسیدگی کننده به جرایم رسانه‌ای، حداقل یک هفته قبل از زمان رسیدگی از تمامی اعضای هیأت منصفه دعوت می‌کند تا در جلسه محاکمه حضور یابند. دادگاه در تهران با حضور حداقل ۹ نفر و در مراکز سایر استان‌ها با حضور حداقل ۵ نفر از اعضای هیأت منصفه رسمیت می‌یابد. اعضای هیأت منصفه موظفند تا پایان جلسات دادگاه حضور داشته باشند.

تبصره ۱ : تصمیمات هیأت منصفه با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره ۲ : چنانچه تعداد اعضای هیأت منصفه طی دو جلسه متوالی به حد نصاب نرسد، دادگاه در جلسه سوم با حضور اعضای حاضر تشکیل می‌شود و به پرونده رسانه مورد نظر رسیدگی می‌نماید.

ماده ۷۴ :

هر یک از اعضای هیأت منصفه چنانچه بدون عذر موجه در دو جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب و با عذر موجه در ۵ جلسه متوالی یا ده جلسه متناوب دادگاه حاضر نشود یا از شرکت در اتخاذ تصمیم خودداری کند، عضویت وی لغو می‌شود.

تبصره : چنانچه هر یک از اعضای هیأت منصفه به علت وجود عذر موجه نتواند در جلسه دادگاه حضور یابد، موظف است دو روز قبل از جلسه دادرسی، عذر خود را به دادگاه اعلام نماید، در غیر این صورت، عذر وی غیرموجه محسوب می‌شود، مگر عذرهایی که در این فاصله تا جلسه دادگاه حادث شده باشد، که متعاقب آن باید به دادگاه اطلاع دهد. عذر موجه همان است که در قانون آیین دادرسی مدنی احصاء شده است.

ماده ۷۵ :

اعضای هیأت منصفه در نخستین جلسه حضور خود در دادگاه در برابر قرآن کریم به خداوند متعال سوگند یاد می‌کنند که بدون در نظر گرفتن گرایش‌های شخصی یا گروهی و با رعایت صداقت، تقوا و امانت‌داری، در راه احقاق حق و ابطال باطل انجام وظیفه نمایند.

ماده ۷۶ :

موارد رد اعضای هیأت منصفه همان است که طبق قانون در مورد رد قضات پیش‌بینی شده است.

ماده ۷۷ :

هرگاه اعضای هیأت منصفه در حین محاکمه، سؤالاتی داشته باشند، مراتب را جهت طرح موضوع به‌طور کتبی به رییس دادگاه تسلیم می‌نمایند.

ماده ۷۸ :

پس از اعلام ختم رسیدگی بلافاصله اعضای هیأت منصفه وارد شور می‌شوند و نظر کتبی خود را در دو مورد زیر به دادگاه اعلام می‌کنند.

الف - متهم بزهکار است یا خیر ؟

ب - در صورت بزهکاری، آیا متهم مستحق تخفیف در مجازات است یا خیر ؟

ماده ۷۹ :

پس از اعلام نظر هیأت منصفه، دادگاه در خصوص مجرم بودن یا برائت متهم، اتخاذ تصمیم نموده و طبق قانون مبادرت به صدور رأی می‌نماید. دادگاه موظف است در چارچوب نظر هیأت منصفه مبادرت به صدور رأی کند.

تبصره ۱: رأی صادره طبق مقررات قانونی قابل تجدیدنظرخواهی است. مرحله تجدیدنظر نیز با حضور هیأت منصفه برگزار خواهد شد.

تبصره ۲: در جلسات تحقیق مقدماتی و صدور قرارهای قانونی، دبیر و یا منتخبانی از اعضای هیأت منصفه می توانند حضور داشته باشند.

فصل نهم - موارد متفرقه

ماده ۸۰:

میزان جزایهای نقدی این قانون براساس نرخ رسمی تورم اعلامی ازسوی بانک مرکزی، هر سه سال یکبار با پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیأت وزیران قابل تغییر است.

ماده ۸۱:

نظارت دقیق بر عملکرد رسانهها به عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. این امر مانع از انجام وظیفه مستقیم هیأت نظارت نخواهد بود. تذکرات کتبی به رسانهها صرفاً از طریق هیأت نظارت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مطابق مفاد این قانون صورت می گیرد.

ماده ۸۲:

کارکنان رسانهها تابع قوانین کار و تأمین اجتماعی هستند و در صورت تعطیلی نشریه تا زمان اشتغال مجدد، طبق مقررات قانون کار، حقوق قانونی آنان پرداخت می شود.

ماده ۸۳:

رسانههای خارجی با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می توانند در ایران دفتر نمایندگی تأسیس کنند. صدور مجوز فعالیت این دفاتر منوط به موافقت وزارتخانههای اطلاعات و امور خارجه است.

ماده ۸۴:

آیین نامه اجرایی این قانون ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن ، توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۸۵:

از تاریخ تصویب این قانون، کلیه قوانین مغایر لغو می گردد.